Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

[redacted]

Aan de Staatsecretaris van Economische Zaken - Digitale Economie en Soevereiniteit

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Auteur
[redacted]

Datum aangemaakt
14 april 2026

Kenmerk
WJZ / 105608898

Kopie
[redacted]

Bijlage(n)
4

nota
TER BESLISSING

Beslisnota nader rapport Uitvoeringswet gigabitinfrastructuurverordening

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

- De Europese Gigabit Infrastructure Act (gigabitinfrastructuurverordening; GIA) heeft tot doel om de uitrol van snelle vaste en mobiele netwerken (glasvezel en 5G) te versnellen in de hele EU. Nationale regelgeving ter uitvoering van de GIA is noodzakelijk.
- De Raad van State heeft op 4 maart jl. advies uitgebracht over het wetsvoorstel ter uitvoering van de GIA (dictum b).
- De opmerkingen zijn verwerkt in het nader rapport, het wetsvoorstel en de memorie van toelichting.

Advies

U wordt geadviseerd om:

- het nader rapport en de memorie van toelichting te ondertekenen;
- akkoord te gaan met verzending van de stukken aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

Inhoud verordening

- In de GIA zijn diverse maatregelen opgenomen die gericht zijn op het versterken en harmoniseren van geldende rechten en verplichtingen om de uitrol van zogenoemde netwerken met zeer hoge capaciteit (VHC-netwerken) te versnellen. Dit zijn voornamelijk glasvezelnetwerken en mobiele 5G netwerken. Voorop staat in de GIA de verlaging van de kosten bij het aanleggen van VHC-netwerken.
- De GIA regelt daartoe het gedeeld gebruik van infrastructuur (zgn. toegang) en de coördinatie van civiele werken en transparantie daarover, het stroomlijnen van vergunningsverleningsprocedures en stelt regels vast om ervoor te zorgen dat gebouwen geschikt zijn voor de aanleg van VHC-netwerken.
- Met de GIA wordt de Richtlijn kostenreductie breedband (richtlijn) uit 2014 ingetrokken, die gezien kan worden als de voorloper van de GIA en

Ontvangen BPZ

gericht was op het versnellen van de aanleg van elektronische communicatienetwerken met een snelheid van 30 Mbps of meer. De in de GIA geregelde onderwerpen komen goeddeels overeen met die in de richtlijn. Wel is de GIA op diverse punten verder uitgewerkt dan de richtlijn en bevat deze een aantal nieuwe verplichtingen. Omdat de GIA rechtstreeks toepasselijk is in de Nederlandse rechtsorde, dient de wetgeving (m.n. delen van de Telecommunicatiewet en de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken) waarmee de richtlijn is geïmplementeerd, te vervallen.

- Nieuw ten opzichte van de richtlijn is dat naast netwerkexploitanten ook overheidsinstanties die eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over fysieke infrastructuur onder de toegangs- en coördinatieverplichting vallen. Verder krijgen aanbieders van bijbehorende faciliteiten (zoals bijvoorbeeld aanbieders van antennemasten) extra rechten onder de GIA. De GIA zal ondanks de nieuwe verplichtingen weinig verandering betekenen voor de huidige uitrolpraktijk van snelle vaste en mobiele netwerken in Nederland.

Inhoud wetsvoorstel

- In het wetsvoorstel is de belangrijkste materiële wijziging de vervanging van het huidige hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet (dat diende ter implementatie van de richtlijn) door een nieuw hoofdstuk 5a ter uitvoering van de GIA.
- In het wetsvoorstel wordt bepaald dat het verboden is de uit de GIA voortvloeiende verplichtingen niet na te leven en wordt het toezicht hierop en de handhaving hiervan geregeld.
- Tevens wordt voorzien in een grondslag voor het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur dan wel bij ministeriële regeling stellen van regels. In bepaalde gevallen is een lidstaat namelijk op grond van de GIA gehouden om een bepaalde verplichting uit de GIA nader in te vullen. Een voorbeeld daarvan vormt de verplichting voor lidstaten om centrale informatiepunten aan te wijzen. Het wetsvoorstel voorziet hierin door voor te schrijven dat deze onderwerpen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur moeten worden uitgewerkt.
- De GIA geeft verder in diverse bepalingen de mogelijkheid voor lidstaten om uitzonderingen op bepaalde regels uit de GIA te maken. Zo is het op basis van de GIA mogelijk om fysieke infrastructuur van overheidsinstanties uit te zonderen van de verplichting er toegang tot te verlenen om verschillende redenen (o.a. architecturale en historische waarde of om o.a. redenen van openbare veiligheid en defensie) en kan een lidstaat bepalen wanneer een civiel werk van beperkte omvang is zodat de uit de GIA voorvloeiende coördinatieplicht achterwege kan blijven. Om hieraan uitvoering te kunnen geven wordt in de Telecommunicatiewet de mogelijkheid opgenomen om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur een en ander uit te werken.
- Met het wetsvoorstel komt verder een einde aan de tot nu toe bestaande situatie waarbij op grond van de eerdere richtlijn de beslechting van geschillen deels bij de Minister van EZK (d.w.z. Rijksinspectie Digitale Infrastructuur) en deels bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM) was belegd. Dit wordt nu in zijn geheel bij de ACM belegd. Ook zorgt het

wetsvoorstel ervoor dat ten aanzien van informatie over antenne-opstelpunten wordt voorzien in geschillenbeslechting door ACM. Tot nu toe was niet voorzien in de mogelijkheid van (buitengerechtelijke) geschillenbeslechting.

- Gelet op de nieuwe taken voor de ACM dient op grond van artikel 6 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen het wetsvoorstel medeondertekend te worden door de Stas van BZK.
- Het wetsvoorstel is voor advies voorgelegd aan de Raad van State. De Raad van State heeft positief geadviseerd, waarbij twee inhoudelijke opmerkingen zijn gemaakt. Deze opmerkingen zijn verwerkt in het wetsvoorstel en de memorie van toelichting.
- Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om in het wetsvoorstel een wijziging van de Uitvoeringswet cyberbeveiligingsverordening mee te laten lopen. Wijziging hiervan is nodig om deze wet in overeenstemming te brengen met het verruimde toepassingsgebied van de cyberbeveiligingsverordening. Deze wijziging is niet voorgelegd aan de Raad van State. De wijziging is echter niet ingrijpend of controversieel, technisch-juridisch van aard, en de cyberbeveiligingsverordening laat bovendien geen nationale beleidsruimte. Daarom is het niet bezwaarlijk deze wijziging in deze fase aan het wetsvoorstel toe te voegen.

Verder tijdspad

- Volgende stap is om naar de Tweede Kamer te sturen. Het is de verwachting dat het wetsvoorstel, na behandeling in de Eerste Kamer, het eerste kwartaal 2027 in werking zal treden.
- Uitvoering van de wet kan pas op het moment dat de eerste suppletoire begroting is goedgekeurd door het parlement. Naar verwachting zal dat rond deze zomer plaatsvinden. Hoogstwaarschijnlijk heeft dat dus geen gevolgen voor de inwerkingtreding van de wet.
- Parallel wordt ook lagere regelgeving uitgewerkt, waarvoor in het wetsvoorstel grondslagen zijn opgenomen. Het is de bedoeling om de lagere regelgeving gelijktijdig met het wetsvoorstel in werking te laten treden.
- De GIA kent een krappe uitvoeringstermijn (11 november 2025). Deze is niet gehaald. Te late uitvoering kan leiden tot een infractieprocedure door de Europese Commissie. Wij streven ernaar om verdere vertraging zoveel mogelijk te beperken.